

[Indenrigsministeren.]

syn til partierne her i salen; det er partierne som sådanne, der til syvende og sidst får den afgørende indflydelse på denne sag, og så kan det efter vor mening ikke være rimeligt og rigtigt, hvis det kan forme sig på den måde — og teoretisk kan det jo gøre det — at der sidder en række politiske repræsentanter i kommissionen, som ikke har sæde her i salen og ikke repræsenterer partierne her i salen. Ud fra dette synspunkt har vi ment, at det ville være rimeligt og rigtigt at stille partierne friere og virkelig lade dem disponere over den plads, som det var hensigten at give dem, dengang loven blev vedtaget.

Jeg vil gerne sige til hr. Sigsgaard, at jeg har kun godt at referere om det arbejde, som hr. Sigsgaard har udført i kommissionen, og som jeg kender til. Både samarbejdet og den saglige indsigt har, så vidt jeg er orienteret, været fortrinlig, og det kan jeg kun sige tak for. Det, der hindrer hr. Sigsgaard i at fortsætte efter vedtagelsen af det lovforslag, der her foreligger, er jo, at hans parti som bekendt ikke opnåede mere end et begrænset antal repræsentanter ved valget. Denne retningslinje har jo været fulgt i tingets arbejde i mange, mange år, selv om der kan påvises enkelte undtagelser, og vi har ment at måtte gå videre ad denne vej.

Hvad angår folketingets arbejdsform, er det jo ikke en sag, som hører under mit område, og jeg skal derfor lade det ligge. Men jeg har med disse par ord villet motivere, hvorfor vi har foreslået dette, og jeg håber, tinget vil forstå — hvad jeg også har fået indtryk af gennem de øvrige indlæg — at det er ud fra et overordentlig sagligt synspunkt, vi ønsker kommissionen styrket gennem indføjelser af disse bestemmelser i loven.

Sigsgaard: Jeg takker ministeren for de venlige bemærkninger om min medvirken i kommissionsarbejdet.

Når ministeren siger, at det er meget saglige overvejelser, der har ført til fremsættelsen af dette lovforslag, vil jeg dertil sige, at jeg synes, det er meget sagligt, når det foreslås, at SF bliver repræsenteret i kommissionen, det er klart; det er sagligt, at et parti med et sådant antal repræsentanter i folketinget, som SF har, har sæde i denne kommission. Dertil kan jeg altså følge mini-

steren. Men så sagde ministeren derudover gentagne gange næsten besværgende, at det var også saglige motiveringer, der førte til, at vi skulle smides ud — ministeren brugte ikke det udtryk, men nu bruger jeg det altså: at det var saglige motiveringer, der førte dertil. Men jeg håber, man lagde mærke til, at der ikke blev fremført et eneste sagligt argument for, at ikke alle folketingets partier skulle repræsenteres. Det eneste argument var, at dette brugte man i hvert fald ret tit, selv om der var undtagelser. Men der er altså ikke noget som helst, der har hindret ministeren eller vil forhindre det udvalg, som nu skal arbejde med sagen, i at sikre, at alle folketingets partier bliver repræsenteret i kommissionen. I hvert fald har vi ikke i dag hørt nogen argumenter derfor og kommer næppe til det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til udvalget angående forslag til lov om kommunernes styrelse. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om terapiassistenter.

(Lovforslaget (nr. 65) findes i tillæg A. sp. 1265, fremsættelsen i tidenden sp. 614).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Lene Christensen: I 1966 blev uddannelsesnævnet for sundhedsvæsen nedsat, og jeg synes, det er glædeligt, at der hermed er blevet sat skub i uddannelserne inden for sygehus- og sundhedsvæsenet. Jeg finder det fuldstændig rimeligt, at når staten påtager sig ansvaret for og til dels også udgifterne ved terapiassistenternes uddannelse, må den også påtage sig ansvaret for den autorisation, der skal være for denne stilling.

[Lene Christensen.]

Dette er et forslag, som første gang blev fremsat i 1938. Siden er det blevet bearbejdet, og under den forrige regering har man også lagt vægt på, at dette forslag nu skulle blive en realitet hurtigst muligt.

Jeg finder det yderligere af stor betydning, at lovforslaget får en hurtig behandling, fordi Den almindelige danske Lægeforening har meddelt, at den ønsker at blive fritaget for at meddele autorisation af terapiassistenter såvel som godkendelse af uddannelsesplaner og tilsyn med terapiassistenter, da den mener, at det må være en offentlig opgave.

Jeg kan derfor give socialdemokratiets tilslutning til lovforslaget, og jeg håber, at de andre uddannelsesplaner inden for sygehus- og sundhedsvæsen snarest muligt vil blive forelagt for tinget.

Gerda Møller: Den tidligere ordfører har jo næsten sagt, hvad forslaget går ud på, og jeg kan da sige, at vi fra det konservative folkepartis side er velvilligt indstillet over for lovforslaget.

Det er jo rigtigt, som fru Lene Christensen siger, at vi nu har siddende dette uddannelsesnævn under sundhedsvæsenet med den opgave at tilrettelægge uddannelsen for alle de områder, der hører ind under sygehusvæsenet og sundhedsvæsenet. Efterhånden drejer det sig jo om et betragteligt antal autoriserede fysio- og ergoterapeuter, som nu får detaljerede lovbestemmelser om udøvelsen af deres erhverv. Det, lovforslaget går ud på i store træk, er jo at fastslå betingelserne for, at de pågældende terapiassistenter kan få autorisation, og fastslå reglerne om de rettigheder, de pligter, de tilsynsbestemmelser, de bestemmelser med hensyn til fratagelse af autorisation, og hvad det ellers kan være, der er forbundet med deres erhverv.

Der er en ting, jeg gerne vil udtrykke min glæde over, og det er det, at man, når man nu fremsætter dette lovforslag, kommer på linje i hvert fald for fysioterapeuternes vedkommende med fysioterapeuterne i de øvrige nordiske lande, Finland, Norge og Sverige. Jeg tror nemlig, det har stor betydning, at den uddannelse, som vi giver i et af de nordiske lande, også kan bruges i et af de andre nordiske lande.

Med disse ord skal jeg tilsige lovforslaget det konservative folkepartis velvillige behandling.

P. E. Eriksen: Efter at indenrigsministeriets uddannelsesnævn for sundhedsvæsen i 1966 overtog terapiuddannelsen og staten siden 1964 har overtaget udgifterne, er det rimeligt, at dette lovforslag lægges på folketingets bord, og det er jo i fuld overensstemmelse med lægeforeningen, der igennem en lang, lang årrække, siden 1914 for fysioterapeuterne, siden 1953 for ergoterapeuterne, har stået bag ved den autorisation og den uddannelse, som de har haft.

Vi er derfor fra mit partis side velvillige og kan tiltræde dette lovforslag. Vi føler, at der på dette område i lighed med, hvad der gælder med hensyn til sygeplejersker, jordemødre og andre, bør være en lovgivning, hvor linjerne trækkes op. Også dette, at vi derigennem skaber en ordening på dette område, der ligner de andre nordiske landes, gør, at vi kan give velvillig tilslutning til forslaget. Det er jo et vigtigt område inden for hele vort sundhedsvæsen, et område, hvor det, det drejer sig om, både er at holde mennesker i gang og give dem beskæftigelse og at give dem optræningsmuligheder; det drejer sig her om, hvad der gøres på vore sygehuse og revalideringsinstitutioner, vore plejehjem og for den sags skyld også i hjemmene. Derfor er det vigtigt, at denne uddannelse, i forbindelse med uddannelsen i øvrigt på det sundhedsmæssige område, fremmes mest muligt og på bedst mulig måde; vi ser altså en fordel i, at dette lovforslag er fremsat, og at det gennemføres.

Rigmor Christensen: Jeg vil gerne på mit partis vegne give tilslutning til det foreliggende lovforslag.

Det er naturligt, at der i lighed med, hvad der gælder for specialiserede erhverv som bl. a. sygeplejerske- og jordemodererhvervet, nu gennemføres en lov om terapiassistenter, hvorved reglerne for uddannelse og opnåelse af autorisation bliver ensartede i stedet for, som det hidtil har været tilfældet, at uddannelsens omfang og varighed har skiftet fra skole til skole.

Med de voksende krav såvel inden for særforsorgen for ældre og kronisk syge som inden for den erhvervsmæssige revalidering

[Rigmor Christensen.]

vil samtidig behovet vokse for en større tilgang af terapiassistentelever. Jeg vil gerne henlede opmærksomheden på, at det vil være nødvendigt, at terapiassistenternes arbejde fremover ændres i takt med lægevidenskabens fremskridt og den sociale udvikling i øvrigt, og at eleverne indstilles på fortsat dygtiggørelse efter uddannelsens afslutning.

Jeg henstiller, at lovforslaget henvises til et udvalg, og skal med disse bemærkninger anbefale lovforslaget.

Poul Dam: Det, der her sker, er jo egentlig kun, at den autorisationsordning, som hidtil har sorteret under Den almindelige danske Lægeforening, nu kommer til at sortere under indenrigsministeren, og initiativet er jo i høj grad taget udefra; der er ikke tale om, at der i og for sig er noget samfundsmæssigt behov for denne lovgivning. Der er en række detaljer i lovforslaget, som man kan drøfte, og det bliver der formodentlig lejlighed til i udvalget.

Der er dog to ting, jeg gerne vil nævne allerede ved denne lejlighed. Den ene er, at det forekommer mig, at der skulle være en mulighed for at opnå autorisation også for andre, der har erhvervet sig tilstrækkelige kundskaber, selv om de ikke har været ved de pågældende skoler; det er ikke sikkert, at de pågældende skoler i al evighed er de ideelle, eller at den monopolstilling, der faktisk i hvert fald i visse perioder har været, navnlig for ergoterapeuter, har været særlig ønskelig. Når der er adgang til at få autorisation for personer, der har fået en uddannelse i udlandet, skulle der vel også være mulighed for, at mennesker, der har fået en anden uddannelse — eller det, som vi i de kredse, jeg plejer at komme i, kalder en fri uddannelse — kunne få autorisation, dog naturligvis ikke under sådanne omstændigheder, at deres kvalifikationer bliver ringere end andres.

Det andet spørgsmål, jeg gerne vil nævne, er spørgsmålet om eneretten på betegnelser. Jeg har med glæde set, at indenrigsministeren ikke agter at lade denne autorisation følge af en eneret til beskæftigelsen; det tilslutter jeg mig. Men det er måske alligevel et spørgsmål, om en autorisationsordning i

det omfang, der her er foreslået, ikke i praksis vil medføre en eneret, og det forekommer mig, at i hvert fald inden for ergoterapeutområdet er berettigelsen af en sådan faktisk eneret en lille smule tvivlsom. Det er et nyt område, hvor man vel kan sige at der findes en række grænsebeskæftigelser og også en række folk med en grænseuddannelse, som meget vel vil kunne anvendes i dette arbejde, og som ikke bør formenes adgang til det.

Jeg går ud fra, at vi kan drøfte dette og andre spørgsmål i udvalget, og med disse bemærkninger vil jeg gerne tilsige lovforslaget vor støtte.

Hanne Reintoft: VS kan tilslutte sig, at der lovgives om autorisation af terapiassistenter, for vi skønner det mere hensigtsmæssigt end autorisation af anden instans eller fuldstændig mangel på autorisation.

I denne forbindelse skal jeg henlede opmærksomheden på, at der også er andre fagområder, hvor der er et lige så stort behov for lovgivning; jeg vil gerne komme med et lille hjertesuk over mit eget fags mangel på lovgivning; måske tør vi håbe på, at lovgivningen om socialrådgivere snart følger efter denne. Jeg vil hertil gerne føje, at vi kan ikke støtte mere eller mindre kontrollerede og mere eller mindre halvprivate former for uddannelse.

I det foreliggende lovforslag overlades det til indenrigsministeren at godkende uddannelsesstederne for terapiassistenter. Måske burde der have været en forpligtelse til at drage omsorg for, at uddannelseskapaciteten blev øget betydeligt, så antallet af uddannede kunne komme til at svare til det voksende behov. Især for ergoterapeuternes vedkommende er kapaciteten ringe, og ansøgerantallet er, så vidt jeg har erfaret, større end pladsantallet på uddannelsesstederne. Man må regne med, at behovet for terapiassistenter vil vokse hastigt i de kommende år, ikke mindst på grund af udvidelsen af vores omsorgsarbejde for gamle og syge. Der er en stigende erkendelse af, at benyttelsen af terapiassistenter i dette arbejde både på institutionerne og i de pågældendes hjem er et særdeles vigtigt led i arbejdet og et led, der vil blive udbygget ganske betydeligt. Terapiassistenternes

[Hanne Reintoft.]
indsats vil antagelig i høj grad kunne bidrage til, at ældre og syge kan blive i deres hjem, således at anbringelse på plejehospitaler udsættes eller forhindres, en indsats af væsentlig betydning både for de pågældende og for samfundet.

Den sædvanlige nærighed her vil derfor have det noksom bekendte resultat, at det i den sidste ende bliver dyrere for samfundet og ubehageligere for det enkelte menneske.

Indenrigsministeren (Poul Sørensen): Jeg takker for velviljen over for forslaget og skal kun gøre nogle ganske enkelte bemærkninger, idet jeg forstår, at vi skal arbejde videre med det i et udvalg; dér vil der jo blive rig lejlighed til at besvare de spørgsmål, man måtte ønske at stille, og uddybe de fremførte synspunkter yderligere.

Jeg vil gerne sige til hr. Poul Dam, at de synspunkter, han har fremhævet her om autorisationen, også kan gælde videre ud; det er jo ting, vi kan overveje i udvalgsarbejdet. Hvad angår eneretten på betegnelsen set i relation til en eneret på beskæftigelsen, kan vi drøfte spørgsmålet og måske finde frem til en rimelig afvejning her.

Til fru Hanne Reintoft vil jeg gerne sige, at jeg har bemærket mig de synspunkter, der er fremført om socialrådgivernes stilling; og vi vil selvfølgelig overveje problemet; jeg er enig i, at kapaciteten inden for dette lovområde må øges. De synspunkter, fru Hanne Reintoft fremførte i forbindelse med hele forslaget for vore gamle, mener jeg også svarer til det, som vi alle er vidne til ude omkring i samfundet.

Jeg takker for de bemærkninger, der er gjort, og erklærer mig selvfølgelig villig til at bistå med de oplysninger, det kommende udvalg måtte ønske.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Forespørgsel til forsvarsministeren af Victor Gram, Per Hækkerup og J. O. Krag:

„Hvilke oplysninger kan forsvarsministeren give om forsvarsbudgetterne for de kommende tre finansår?“

Ordføreren for forespørgerne (Victor Gram): Den seneste tids offentlige debat om besparelserne på forsvarsbudgettet må vel tages som udtryk for den usikkerhed, regeringen har skabt på dette område. Den stillede forespørgsel er således velbegrundet i ønsket om — man kunne måske sige nødvendigheden af — at få en klaring på, hvad der egentlig er regeringens hensigter, en forklaring, vi i øvrigt burde have haft for længe siden.

Regeringen burde have vidst, at den fremgangsmåde, den valgte ved fremlæggelsen af sine spareforslag, åbnede vid adgang for gisninger, og hidtil er det jo kun til en vis grad lykkedes at få regeringen til at løfte nogle af slørene for, hvad disse besparelser går ud på, men hvilke konsekvenser de vil medføre både på kortere og på længere sigt, mangler vi fortsat oplysninger om.

Folketinget og befolkningen ved for lidt og er fortsat utilstrækkeligt informeret til at kunne bedømme, hvad der egentlig er regeringens forsvarspolitiske hensigter. Udgangspunktet for regeringens spareforslag kan vel føres tilbage til den nuværende statsministers udtalelser her i tinget den 13. december sidste år om, at man godt kunne finde besparelser på forsvarsbudgettet på 150-200 mill. kr., uden at det ville være en opsigelse af forsvarsforliget. Nu er man endt i en besparelse på 125 mill. kr.,